

Monumentnummer*: 530312

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 27 december 2006
Kadaster deel/nr 82638/56

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Zaandam Zaanstad Noord-Holland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Zaandam	K			13926
Zaandam	K			13927
Zaandam	K			13928

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 21: Munitiemagazijn, Gebouw M8-299.

Inleiding

Het voormalig MUNITIEMAGAZIJN M8 (299) maakt deel uit van het cluster Sectorpark Zaandam en is gebouwd in 1917 (andere bron vermeldt 1932 als bouwjaar) voor de opslag van munitie. Het Sectorpark Zaandam maakte deel uit van de Stelling van Amsterdam en ligt in het noordoostelijk deel van het Hembrugterrein. Het Sectorpark Amsterdam is in de jaren 1950 opgeheven. Dit gedeelte was met een hek afgescheiden van het Militair Terrein en de gebouwen hadden geen relatie met het staatsbedrijf Artillerie-Inrichtingen. Het Sectorpark had een eigen ingang aan de kant van het Zijkanaal G en een eigen aanlegsteiger.

Hoewel er sprake is van twee typen munitiemagazijnen - twee grote en twee kleine gebouwen - zijn deze qua indeling niet identiek. Rondom de gebouwen van het hele cluster zijn naoorlogse bliksemafleiders geplaatst.

De munitiemagazijnen zijn onderling gescheiden door (oorspronkelijk onbegroeide) aarden beschermingswallen van ongeveer 4 meter hoogte, die tezamen een kruis vormen. Het cluster is eveneens door een aarden wal gescheiden van de ernaast gelegen cluster A-gebouwen. Rond M6-M9 lag een inmiddels verdwenen smalspoor met aftakkingen naar de gebouwen. In gebouwen M8-299 en M9-301 zijn hiervan in het interieur nog resten te vinden alsmede draaiplateau's, loopkatten en hijsinstallaties.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Het gebouw heeft een rechthoekige plattegrond met een oppervlakte van 14.20 x 42.20 meter en is opgetrokken in gewapend beton met iets verdiepte muurvlakken tussen de kolommen. De muren zijn gepleisterd en grijs geschilderd. De voormalige ventilatieuiken in de muren zijn dichtgezet. In de achtergevel is nog boven de deur de aanzet van verticale ijzeren spijlen te zien die een ventilatieuik ontoegankelijk maakten. In de linker zijgevel is juist de aanzet van horizontale spijlen bij de dichtgezette ventilatieopeningen te zien.

Het zeer flauw hellend dak is van beton afgedekt met bitumen en wordt gekenmerkt door een overstek. Het dak is als een lichte constructie er enigszins los bovenop gezet met het oog op mogelijke ontploffingen (zgn. plofdak).

In de voorgevel (zuid) bevinden zich vier paar dubbele openslaande stalen deuren (uit jaren '80), voorheen houten deuren. Op de deuren zijn de nummers 1/4 met witte verf aangebracht. Via deze deuren takte het gebouw vroeger op 4 plaatsen aan op de smalspoorbaan. Bij deur 1 hangt een bordje met M8 erop vermeld. De rechter zijgevel (oost) is gesloten met het oog op de aarden wal. Ook hier zijn nog sporen van de dichtgezette ventilatie-openingen te zien. In de achtergevel (noord) zijn drie paar deuren aangebracht waarvan de meest westelijke nog houten opgeklampte deuren bevat. Waarschijnlijk is dit echter niet de oorspronkelijke deur omdat de huidige stijl in het midden de centrale loop van de smalspoorbaan niet mogelijk maakt. De linker zijgevel (zuid) is gesloten maar ook geleed door kolommen.

Het interieur bestaat thans uit een gang en zes ruimten met daarin de betonspanten met balklaag waarop het dak rust. Op de muren is de plank- en nerfstructuur nog zichtbaar in het beton. In enkele ruimten zijn later tussenmuren van witte stenen geplaatst. In de betonnen buitenmuren zijn de met houten luiken afsluitbare ventilatie-openingen nog zichtbaar. De houten opgeklampte dubbele openslaande binnendeuren zijn nog oorspronkelijk.

In de betonnen vloer bevinden zich nog rails van de munitielorries inclusief draaiplateaus, ook zijn er nog loopkatten en hijsinstallaties aanwezig.

Waardering

Het voormalige MUNITIEMAGAZIJN M8 (299) is van cultuur-, militair-, en architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een betonnen militair magazijn uit de eerste helft van de 20ste eeuw en tevens van belang als historisch-functioneel onderdeel van de Stelling van Amsterdam, meer in het bijzonder het voormalige Sectorpark Zaandam op het Hembrugterrein.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militaire opslagplaats

Functie

Munitiedepot